

intelligencia, a kreativitás /ezt ismert példák igazolják: Walt Disney, Pablo Picasso, Albert Einstein, Szentágothay János, Cher /, de gyakoriak az önértékelési zavarok, a szélsőséges életút / a sok kudarcból fakadó kriminalizálódás, drogfogyasztás /. Magyarországon nem készült felmérés a börtönlakók, börtönviseltek közötti diszlexia arányairól, de a külföldi statisztikák 70-80%-os gyakoriságot említenek.

A diszlexiásokat jellemző sajátosságok:

- gyenge írás, olvasás, a diszlexiás nem szeret írni, olvasni, számolni;

- a megfelelő családi, iskolai, szellemi háttér ellenére a diák nem ér el megfelelő eredményeket, ezért gyakran lustának, problémásnak tartják;

- problémák jelentkeznek a nyelvi feladatok megoldásában;

- a tér-irány zavar / jobb-bal tévesztés / gyakori, illetve következetes az előfordulása;

- tévesztés a felsorolásokban / pl. a hét napjainak, hónapok nevének hibás sorrendje /;

- családjukban előfordul a diszlexia;

- mindezek mellett átlagos, inkább átlagon felüli az intelligenciájuk;

- gazdag képzeletűek, kreatívak;

- a diszlexiások sok akadályba ütköznek azokon a területeken, ahol a rendezettség fontos szerepet játszik;

- rosszul artikulálnak, esetleg kicsiny a szókincsük;

- balkézről jobb kézre átszoktatottak, esetleg kétkezesek;

- típusos hibák ismétlődnek olvasás és írás közben: tévesztés a vizuális hasonlóság /f-t, n-h /, a fonetikai hasonlóság /g-k, b-d, az elmosódottság / á-ó, é-ő / eseteiben, a betűsorrend / e-le / felcserélése és a szótag kihagyás rendszeresen előfordul náluk;

- a nehézkesen elolvasott szöveget nem értik meg; nem tudják elmondani, hogy mit is olvastak;

- megjelenhetnek náluk továbbá magatartási zavarok, gyakori a hiperaktivitás és a koncentrációs képesség zavara.

A diszlexia gyanú felmerülésének jelei:

- **iskolás kor előtt:** a beszéd kialakulásának késése, nehézségei, bizonyos szavak, kifejezések felcserélése, szokatlan ügyetlenség, koordinációs zavarok, vers szövegek megértésének nehézségei, problémák felöltözéskor, cipő befűzésekor;

- **5-7 éves korban:** az ABC megtanulásának nehézségei, olvasási nehézség egy-két egyszerű szó kivételével, helysírasi hibák, a balról jobbra haladó olvasás nehézségei, egyszerű sorozatokban felsorolási hibák ismétlődő előfordulása, csak rövid ideig tartó figyelem, koncentrációs nehézségek.

- **8-12 éves korban:** tanulási lemaradás az osztálytársakhoz képest, frusztráció az iskolában, viselkedési zavarok kialakulása, nehézségek a szorítóábrával kapcsolatban, az utasítások követése nehézséget okoz, egyszerre csak egy dologra emlékszik, gyakran fejfájás jelentkezik nála!

- **tinédzser korban:** munkaszervezési problémák jelentkeznek, nehézségek az utánzásban, az instrukciók követésében, a feladatok ellenőrzésében, sokkal hosszabb idő kell a házi feladatra, mint kortársainak, folyamatos nehézségek vannak a betűzésben, írásban, súlyosak a nehézségek az idegen nyelvek tanulásában, gyakori a fejfájás!

- **felnőtt korban:** amikor csak lehetséges, az írás, olvasás tevékenységeit elkerüli, írási, olvasási nehézségeit eltitkolja, nem szeret olvasni, betűzési, szótagolási nehézségei vannak, alacsony szintű a szervezési képessége, olvasás helyett inkább a memóriájára támaszkodik, szóbeli kapcsolattartást használ, gyakori fejfájásra panaszkodik, ha olvasnia kell.

Orvosi segítség a diszlexiásoknak

Az egyik leghatásosabb és egyben leggyorsabb segítség mind a diszlexiásoknak, mind pedig az őt fejlesztő pedagógusnak egy új gyógyászati segédeszköz, a **Chroma Gen színszűrős szemüveglencse alkalmazása.** (Használatának garanciája, hogy CEA akkreditáció mellett FDA akkreditációval is rendelkezik.) Jótékony hatása tetten érhető az olvasási technika és az olvasottak megértésének látványos javulásában.

Ez az új segédeszköz, melyet a diszlexiások megsegítéséhez fejlesztettek ki, egy olyan színszűrős szemüveglencse, mely a szöveg érzékelésekor a fehér fény bontásával bizonyos hullámhosszakat kiszűr. Ezzel megfelelő mértékűre **lassítja** az érzékelő-továbbító sejtekben futó ingerület sebességét. A páciens problémájához igazodó optimális színes lencse kombinációt az orvos határozza meg, s így az eszköz a szükséges mértékben módifikálja a látási idegingerületeket. A szemüveglencse használatával így kialakulhat a koordinált ingerület vezetés és az agyi központokba is koordinált impulzusok jutnak. Megteremtődik tehát a feltétele annak, hogy a szemeket finoman mozgató izmok megfelelően koordinált mozgást végezzenek. Ezáltal pontosabbá és gyorsabbá válik az olvasás. Javul a szóértés, kevésbé fárad a szem, javul az olvasás technikája, többet tud olvasni a diszlexiás, fokozódik az önálló tanulási képessége, javul a figyelem koncentrációja, motivált tevékenységgé válik az olvasás, csökken az olvasáskor jelentkező fejfájás.

A megfelelően kialakított színszűrős lencse kombináció azonnali hatású és egész életre szól. Efektív, könnyen kezelhető segédeszköz, mely csupán egyszeri beruházást igényel, előtétlencként is használható.